

Perheiden kohtaamispaikan arviointi

AINEISTONKERUUKORTIT

Tämä perheiden kohtaamispaikan vertais- ja itsearviointimalli on laadun varmistuksen työkalu ja sen ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen perheiden tarpeita vastaavaksi. Se on työkalu kohtaamispaikkatoimintaa kehittäville työntekijöille ja vapaaehtoisille sekä toimintaa koordinoiville ja johtaville tahoille.

Perheiden kohtaamispaikan arviointimalli sisältää yksittäisen kohtaamispaikan arvioinnin sekä kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin verkoston tasolla. Arviointi kytketään alueen perhekeskustoimintaan käsittelemällä arviointituloksia perhekeskuksen johtaja/tai koordinaatioryhmässä.

Arviointikriteerit ja -asteikko

Arviointikriteerejä on 26, joista 21 on yksittäisen kohtaamispaikan kriteerejä ja 5 alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan arviointikriteerejä, joita arvioi kohtaamispaikkaverkosto.

Kohtaamispaikan kriteerit jakaantuvat kolmeen osa-alueeseen:

1. toiminta kohtaamispaikassa (11 kriteeriä),
2. kohtaamispaikan toiminnan rakenne (4) ja
3. kohtaamispaikan saavutettavuus ja resurssit (6).

ARVIOINTIKRITEERIT (1-21)

TOIMINTA KOHTAAMISPAIKASSA

1. Kohtaaminen
2. Perheiden välinen vuorovaikutus
3. Vertaistuki ja ohjattu vertaistoiminta
4. Työntekijöiden/vapaaehtoisten välinen vuorovaikutus
5. Toimintavalikko
6. Perheiden elämäntilanteiden tunteminen
7. Monimuotoisten kohderyhmien tavoittaminen
8. Ohjaus ja neuvonta
9. Vanhempien osallisuus
10. Lasten osallisuus
11. Yhdenvertaisuutta tukeva toimintakulttuuri

KOHTAAMISPAIKAN TOIMINNAN RAKENNE

12. Päivittäisen toiminnan johtaminen
13. Osaamisen kehittäminen
14. Toiminnasta viestiminen
15. Arviointi

KOHTAAMISPAIKAN SAAVUTETTAVUUS JA RESURSSIT

16. Tilojen esteettömyys, käytännöllisyys ja turvallisuus
17. Tilojen sijainti ja saavutettavuus
18. Toiminta-ajat ja tilojen omatoiminen käyttö
19. Ekologisesti kestävä kehitys: kierrätys
20. Resurssit
21. Vapaaehtoistoiminnan toteutuminen

KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN RAKENNE JA OHJAAMINEN KUNNASSA/ALUEELLA

kriteereillä 22-26 arvioidaan alueellista kohtaamispaikka-toimintaa kohtaamispaikkaverkoston tapaamisessa.

22. Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan
23. Toiminnan suunnitelmallisuus
24. Alueellisen toiminnan koordinointi
25. Alueellista resursseista sopiminen ja niiden yhteensovittaminen
26. Aluetuntemus lapsiperheiden näkökulmasta

PERHEIDEN KOHTAAMISPAIKAN ARVIOINTI

PERHEIDEN KOHTAAMISPAIKAN ARVIOINTI

MUISTA!

Alku- ja loppupalaveri
henkilökunnan kanssa

Tilannekatsaus parin kanssa
puolessa välissä

Ole hienotunteinen

Jätä aikaa myös havainnoille

Tee muistiinpanoja

Ole tarkka, kriittinen ja
rehellinen arvioitsija

1. ARVIOINTIKRITEERI: KOHTAAMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Havainnoi vuorovaikutusta, puhetapaa ja tunnelmaa.

Tukikysymyksiä:

Osallistujilta: Miten työntekijät/vapaaehtoiset huomioivat teidät?

Työntekijöiltä/vapaaehtoisilta: Puhuvatko perheet teille huolistaan ja pystyttekö te auttamaan heitä?
Miten huoliin ja toiveisiin on reagoitu?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO (merkitse oma arviosi asteikolle):

1.	2.	3.	4.
Työntekijät/vapaaehtoiset käyttävät paljon aikaa keskenään tai tehtävissä, joihin ei liity vuorovaikutusta osallistujien kanssa eivätkä ota kontaktia heihin.	Työntekijät/vapaaehtoiset toivottavat kaikki osallistujat tervetulleeksi, mutta ovat vuorovaikutuksessa vain joidenkin perheiden kanssa.	Työntekijät/vapaaehtoiset ovat aktiivisessa vuorovaikutuksessa kaikkien perheiden kanssa.	Edellisen lisäksi työntekijöillä/vapaaehtoisilla on herkkyyttä perheiden huoliin ja hyvin asioihin ja niiden mukaan toimimiseen osallistujien kanssa.

2. ARVIOINTIKRITEERI: PERHEIDEN VÄLINEN VUOROVAIKUTUS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Havainnointi:

Tukikysymyksiä: Miten hyvin perheiden keskinäinen vuorovaikutus toimii? Miten lapset leikkivät toistensa kanssa?

Osallistujilta: Tuleeko täällä juteltua muiden vanhempien kanssa? Onko siitä ollut hyötyä?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Lapset ja perheet eivät juurikaan seurustele muiden kanssa, vaan viihtyvät enimmäkseen itsekseen.	Lapset puuhailevat keskenään, vanhemmat keskustelevat satunnaisesti muiden vanhempien kanssa.	Toimintaan osallistuvat lapset ja perheet ovat aktiivisesti tekemisissä toistensa kanssa, keskustelevat ja vaihtavat kokemuksia. Lapset leikkivät toistensa kanssa.	Perheet auttavat toinen toisiaan. Heidän välinen vuorovaikutuksensa on luontevaa ja toisia arvostavaa. Uudet osallistujat otetaan mukaan.

3. ARVIOINTIKRITEERI: VERTAISTUKI JA OHJATTU VERTAISTOIMINTA

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijöiltä/vapaaehtoisilta: Millaista vertaistoimintaa on tarjolla osallistujille (lapsille, vanhemmille, perheille)?
Miten perheet osallistuvan toiminnan suunnitteluun?

Muistinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Työntekijät/vapaaehtoiset eivät edistä perheiden välistä kanssakäymistä. Vertaistoimintaa ei erikseen järjestetä.	Työntekijät/vapaaehtoiset tutustuttavat perheitä toisiinsa satunnaisesti. Järjestetään satunnaisesti perheiden vertaistoimintaa.	Perheitä tuetaan aktiivisesti tutustumaan toisiinsa. Suunniteltu vertaistoiminta on yleisesti käytössä oleva mahdollisuus.	Työntekijät/vapaaehtoiset huolehtivat, että uudet perheet tutustutetaan toisiin perheisiin. Perheet osallistuvat vertaistoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Vertaistoimintaa järjestetään säännöllisesti.

4. ARVIOINTIKRITEERI: TYÖNTEKIJÖIDEN JA VAPAAEHTOISTEN VÄLINEN VUOROVAIKUTUS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Havainnoi miten vuorovaikutus toimii toimintaa toteuttavien henkilöiden välillä.

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Työntekijät/vapaaehtoiset keskustelevat osallistujien kanssa, mutta eivät juurikaan keskenään.	Työntekijät/vapaaehtoiset kommunikoivat aktiivisesti keskenään.	Työntekijät/vapaaehtoiset kannustavat ja tukevat toisiaan lämminhenkisesti.	Työntekijöiden/vapaaehtoisten hyvä keskinäinen vuorovaikutus heijastuu kohtaamispaikan välittömänä ilmapiirinä.

5. ARVIOINTIKRITEERI: TOIMINTAVALIKKO

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Etsi ilmoitustaululta, nettisivuilta, esitteistä, millaista toimintaa on tarjolla.

Tukikysymyksiä:

Osallistujilta: Millaiseen toimintaa sinä osallistut? Millaista toimintaa voisi olla enemmän, muuta uutta?

Työntekijöiltä/vapaaehtoisilta: Oletteko (viimeisen kuukauden aikana) antaneet perheille yksilöllistä ohjausta ja tukea?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Perheille on tarjolla avointa toimintaa ja vapaata yhdessäoloa.	Avoimen toiminnan lisäksi vanhemmille on tarjolla tapahtumia ja teemallisia keskustelutilaisuuksia. Lapsille on tarjolla leikki-toimintaa.	Edellisten lisäksi lapsille, vanhemmille ja perheille on tarjolla säännöllistä ja ohjattua toimintaa, myös vertaisryhmiä.	Edellisten lisäksi tarjotaan yksilö- ja ryhmäkeskusteluja, vertaistukea, ohjausta ja apua lisäävun saamiseksi.

6. ARVIOINTIKRITEERI: PERHEIDEN ELÄMÄNTILANTEIDEN TUNTEMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijöille/vapaaehtoisille: Miten hyvin tunnette perheiden elämäntilanteita?

Onko perheitä, jotka eivät jostain syystä ”löydä” tänne?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Perheiden elinoloja ei tunneta eikä elämäntilanteista ja tuen tarpeista keskustella osallistujien kanssa.	Usein käyvien perheiden kanssa keskustellaan heidän elämäntilanteistaan ja tarpeistaan, mutta toimintaan osallistumattomista ei ole tietoa.	Perheiden elämäntilanteista ja tarpeista on luotu yhteistä ymmärrystä. On keskusteltu siitä minkälaisia perheitä tulisi vielä tavoittaa ja miten.	Perheiden elinolot ja usein käyvien perheiden elämäntilanteet tunnetaan ja heitä tuetaan tarvittaessa lapsi- ja perhekohtaisesti (kotikäynnit, palvelujen jalkautuminen kohtaamispaikkaan). Toimintaan osallistumattomia pyritään suunnitelmallisesti tavoittamaan.

7. ARVIOINTIKRITEERI: MONIMUOTOISTEN KOHDERYHMIEN TAVOITTAMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijöille/vapaaehtoisille: Miten monipuolisesti te tavoitatte tämän alueen erilaisia perheitä?

Mihin tämä tietämys perustuu? Onko se vaikuttanut toiminnan monipuolistamiseen? Onko lisätty osaamista?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Osallistujat ovat iältään, sukupuoleltaan ja elämän-tilanteeltaan samankaltaisia.	Osallistujien samankaltaisuus tunnistetaan kehittämis-kohteeksi.	Kartoitetaan aktiivisesti erilaisissa elämäntilanteissa olevia kohderyhmiä ja heidän tarpeitaan. Tarjotaan toimintaa mahdollisimman monipuolisesti.	Kohtaamispaikassa käy hyvin monenlaisia lapsia ja perheitä. Vahvistetaan osaamista kohdata monimuotoisia kohderyhmiä.

8. ARVIOINTIKRITEERI: OHJAUS JA NEUVONTA

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Osallistujille: Minkälaista ohjausta ja neuvontaa olet saanut?

Työntekijöille/vapaaehtoisille: Missä määrin perheet tarvitsevat teiltä ohjausta ja neuvontaa?

Miten se on toteutettu (esitteitä, infotilaisuuksia, asiantuntijavierailuja, henkilökohtaista ohjausta)?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Esillä on eri toimijoiden esitteitä ilmoitustaululla.	Ilmoitustaulun lisäksi työntekijät/vapaaehtoiset ottavat pyydetessä selvää mistä ammatillisista apua on saatavilla.	Edellisten lisäksi kohtaamispaikka jakaa eri tavoin (internet, infotilaisuudet, asiantuntijavierailut) ajantasaista tietoa perheiden tuesta ja palveluista.	Edellisten lisäksi kaikki työntekijät/vapaaehtoiset tietävät perheiden tuesta ja palveluista ja tarvittaessa perhe osataan ohjata ja auttaa muun tuen piiriin tai tuki jalkautuu kohtaamispaikkaan.

9. ARVIOINTIKRITEERI: VANHEMPIEN OSALLISUUS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Osallistujat: Onko teiltä kysytty ajatuksia tämän paikan toiminnan kehittämiseen?

Työntekijöille/vapaaehtoisille: Miten vanhemmat osallistuvat toiminnan järjestämiseen?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Vanhemmat esittävät spontaanisti ideoita ja antavat palautetta tapaamisen tai toiminnan jälkeen.	Spontaanien palautteiden lisäksi on sovittu, että vanhempien toiveita ja näkemyksiä kysytään määrä ajoin. Ne eivät juurikaan vaikuta toimintaan.	Vanhempien näkemyksiä kysytään ja huomioidaan satunnaisesti toiminnassa ja sen suunnittelussa.	Vanhemmat suunnittelevat, toteuttavat ja arvioivat toimintaa säännöllisesti. Lisäksi osallistujia on saatu aktivoitumaan yhteiskunnallisissa asioissa.

10. ARVIOINTIKRITEERI: LASTEN OSALLISUUS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Havainnointi: Miten työntekijät/vapaaehtoiset ottavat lapset huomioon?

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin?

Mitä työkaluja käytätte lasten osallisuuden vahvistamiseen?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Lapset osallistuvat heille tarjottuun toimintaan ja heidän spontaaneja ajatuksiaan kuunnellaan	Lapsia tuetaan ajatusten ja mielipiteiden ilmaisemisessa, heitä kuunnellaan aktiivisesti ja heidän näkemyksistään keskustellaan heidän kanssaan.	Edellisten lisäksi lasten ajatukset otetaan aina huomioon kohtaamispaikan toimintaa suunniteltaessa. Työntekijöillä/vapaaehtoisilla on käytössään menetelmiä osallisuuden vahvistamiseen.	Edellisten lisäksi lapset osallistuvat säännöllisesti toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä työntekijöiden /vapaaehtoisten kanssa.

11. ARVIOINTIKRITEERI: YHDENVERTAISUUTTA TUKEVA TOIMINTAKULTTUURI

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten eri ihmisryhmien yhdenvertaisuus toteutuu toiminnassanne?

Vastaajaa on pyydetty konkretisoimaan asiaa esim. monikulttuurisuuteen, tasa-arvoisuuteen tai johonkin eriarvoisuuden muotoon. Tarvittaessa voidaan kysyä osallistujilta kokevatko he, että kaikkia kohdellaan tasa-vertaisesti ja reilusti?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa ei ole erikseen mietitty yhdenvertaisuuden toteutumista.	Kohtaamispaikan työntekijät/vapaaehtoiset keskustelevat yhdenvertaisuuteen liittyvistä asioista, kuten suvaitsevaisuudesta, tasa-arvoisuudesta, eriarvoisuudesta ja esteettömydestä.	Toiminnassa tunnistetaan yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä ja niihin pyritään tietoisesti puuttumaan ja asia otetaan huomioon suunnittelussa.	Kohtaamispaikassa on aktiivinen toimintatapa syrjään jäämisen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi sekä yhdenvertaisuuden tukemiseksi. Työntekijät ymmärtävät ihmisoikeuksien merkityksen työssään. Ilmapiiiri on suvaitseva.

12. ARVIOINTIKRITEERI: PÄIVITTÄISEN TYÖN JOHTAMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Tärkeimpiä johtamistehtäviä ovat 1) huolehtiminen siitä, että henkilöstö tietää työn tavoitteet, 2) työtä tehdään yhdessä, 3) työnjaoista on sovittu, 4) tieto kulkee toimijayhteisössä ja 5) johtamistapa on kannustava. *Työntekijät/vapaaehtoiset*: Miten tämän paikan johtaminen näkyy teidän työssänne? Tarvittaessa voi käydä läpi yllä olevaa listaa.

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Toiminnan tavoitteet ovat osin tiedossa. Työnjaossa, yhteistyössä ja tiedonkulussa on parantamista. Kannustus on harvinaista.	Toiminnan tavoitteet ovat pääosin tiedossa. Työnjaoista sovitaan vuosittain. Tietoa työyhteisön asioista saa, kun sitä hakee tai kysyy. Kannustusta saa silloin tällöin.	Toiminnan tavoitteista käydään usein keskustelua. Työnjaoista sovitaan aina kohtaamispaikan tehtävien muuttuessa. Ilmapiiri on keskustelevalta. Työntekijöitä/vapaaehtoisia kannustetaan usein.	Päivittäinen johtaminen on vahvasti tavoitteellista, työnjaoista on selkeästi sovittu ja tieto kulkee nopeasti. Toiminnan ohjaaminen on työntekijöitä/vapaaehtoisia kannustava.

13. ARVIOINTIKRITEERI: OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Työntekijät/vapaaehtoiset: Minkälaiset mahdollisuudet työntekijöillä/vapaaehtoisilla on osallistua osaamistaan kehittävään koulutukseen?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Tehtäviin perehdyttämisen ja työntekijöiden/vapaaehtoisien tarvitseman ohjauksen lisäksi ei järjestetä erityistä koulutusta.	Työntekijöille/vapaaehtoisille on tarjolla koulutusta satunnaisesti.	Työntekijöiden/vapaaehtoisten osaamistarpeita kartoitetaan ja heille järjestetään säännöllisesti muutaman kerran vuodessa koulutusta.	Työntekijöille/vapaaehtoisille järjestetään säännöllisesti ja suunnitelmallisesti osaamistarpeiden mukaista, koulutusta, myös heidän itsensä toivomaa koulutusta.

14. ARVIOINTIKRITEERI: TOIMINNASTA VIESTIMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tutustu verkkosivuihin ja muuhun viestintään ennakkoon. Verkkosivut; niiden monipuolisuus, ajantasaisuus sekä interaktiivisuus (voidaanko esittää kysymyksiä, voiko keskustella, antaa palautetta jne).

Myös ilmoitustaulua kannattaa tutkia huolellisesti.

Osallistujat: Mitä mieltä ollaan viestimisestä? Mitä kanavia käytetään?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Tiedotustapoja, sisältöjä tai kohderyhmiä ei ole erityisesti mietitty. Digitaalisia kanavia ei juuri käytetä, verkkosivut ovat olemassa, mutta ne päivittyvät hitaasti.	Säännöllisen tiedottamisen perustavoista on sovittu. Viikoittainen tiedotus on vain yhden kanavan varassa (esim. Facebook).	Tiedotus tavoittaa melko hyvin alueen lapsiperheet. Sosiaalista mediaa on alettu käyttää ja tiedotus on monikanavaista. Tiedotussuunnitelmaa mietitään.	Tiedottaminen on suunnitelmallista, ja se kohdistuu kaikkiin lapsiperheisiin. Etniset ja kielelliset vähemmistöt on huomioitu. Verkkosivut ovat ajantasaiset ja interaktiiviset.

15. ARVIOINTIKRITEERI: ARVIOINTI

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijöille/vapaaehtoisille: Miten te arvioitte täällä työtänne? Minkälaisia menettelytapoja teillä on käytössä? Miten lapset ja vanhemmat osallistuvat arvioinnin suunnitteluun ja keskusteluun sen tuloksista? Miten arvioinnin tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa (konkreettisia esimerkkejä)?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Arviointi perustuu satunnaiseen itsearviointiin ja joihinkin osallistujilta kerättyihin palautteisiin.	Säännöllisen itsearvioinnin lisäksi toiminnasta kerätään keskeisiä tunnuslukuja ja kävijäpalaute kerätään kaikista toiminnoista, mutta tietoa ei juurikaan analysoida.	Toiminta suunnitellaan perustuen itsearvioinnin tuloksiin, palautteeseen ja keskeisiin tunnuslukuihin. Toimintaa kehitetään myös vertaisarvioinnin avulla.	Lapset ja vanhemmat osallistuvat säännöllisesti toteutetun arvioinnin suunnitteluun ja tiedon analysointiin (itse- ja vertaisarviointi, palaute, tunnusluvut) sekä toiminnan kehittämiseen tiedon pohjalta.

16. ARVIOINTIKRITEERI: TILOJEN ESTEETTÖMYYS, KÄYTÄNNÖLLISYYS JA TURVALLISUUS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Havainnointi: Kohtaamispaikan havainnointi alla olevan arviointiasteikon avulla.

Tukikysymyksiä:

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten osallistujat ovat osallistuneet tilojen suunnitteluun ja muokkaamiseen?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Tilojen esteettömyys on puutteellinen. Tiloja ei ole suunniteltu kohtaamispaikan kaikkien käyttäjien ja toimintojen tarpeisiin. Tilat eivät sovellu eri-ikäisille lapsille.	Tilat lähes esteettömiä. Tilan käyttö ja varustus vastaavat melko hyvin kohtaamispaikan osallistujien ja toimintojen tarpeita.	Tilat ovat esteettömät, viihtyisät, monipuoliset sekä tarpeiden ja toimintojen mukaan muunneltavissa	Tilat on suunniteltu esteettömiksi, käytännöllisiksi ja turvallisiksi yhdessä kävijöiden kanssa erilaisten ja eri-ikäisten lasten ja perheiden tarpeisiin ja välineistö on monipuolista.

17. ARVIOINTIKRITEERI: TILOJEN SIJAINTI JA SAAVUTETTAVUUS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Verkkosivut ja muu materiaali: Verkkosivujen avulla kannattaa luoda yleiskuva kohtaamispaikan sijainnista.

Tukikysymyksiä:

Osallistujat: Miten tänne pääsee? Kuinka hyvin pääsette tulemaan tänne?

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten tämä tila sijoittuu suhteessa lapsiperheiden asuinalueisiin?

Miten helppo tänne on tulla?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Tilat eivät ole aivan siellä missä lapsiperheet pääosin asuvat tai pääsy julkisilla kulkuvälineillä on hankalaa.	Tilat sijaitsevat lähellä asuinalueita, joissa on paljon lapsiperheitä, mutta liikenteellinen sijainti lapsiperheiden liikkumisen kannalta on puutteellinen.	Tilat sijoittuvat asuinalueisiin nähden hyvin ja ne ovat kohtuullisesti jalkaisin, pyörällä tai julkisin kulkuvälinein tavoitettavia.	Tilat sijaitsevat lähellä lapsiperheiden asuinalueita ja palveluita tai sinne on hyvät julkiset liikenneyhteydet ja hyvin hoidetut jalankuluyhteydet.

18. ARVIOINTIKRITEERI: TOIMINTA-AJAT JA TILOJEN OMATOIMINEN KÄYTTÖ

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijöille/vapaaehtoisille: Missä määrin perheet tarvitsevat teiltä ohjausta ja neuvontaa?

Miten se on toteutettu (esitteitä, infotilaisuuksia, asiantuntijavierailuja, henkilökohtaista ohjausta)?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Toimintaa on tarjolla muutamana päivänä/tuntina viikossa. Ei mahdollisuutta omatoimiseen käyttöön.	Toimintaa on tarjolla säännöllisesti 3-4 arkipäivänä, mutta ei iltaisin. Ei mahdollisuutta omatoimiseen käyttöön.	Toimintaa on tarjolla jokaisena arkipäivinä ja muutamina iltoina. Yhdistykset ja vanhempien vertaisryhmät voivat käyttää tiloja toimintaansa.	Toimintaa tarjolla kaikkina arkipäivinä, sekä aamu- että iltapäivisin. Myös useana iltana, joskus toimintaa myös viikonloppuisin. Yhdistykset, vanhempien vertaisryhmät ja perheet voivat käyttää tiloja kokoontumisiin.

19. ARVIOINTIKRITEERI: EKOLOGISESTI KESTÄVÄ KEHITYS: KIERRÄTYS

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Osallistujat: Tietävätkö miten paikan lajittelu toimii? Onko kierrätännyt tavaroita?

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten täällä toimii jätteiden lajittelu? Entä kierrätys? Miten osallistujat osallistuvat?

Huomioidaanko kierrätettävyyttä jo hankintoja tehtäessä?

Havainnointi: Onko opastus kierrätykseen näkyvää ja selkeää? Näyttäisikö se toimivan?

Verkkosivut ja muu materiaali: Miten kestävä kehitys ja kierrätys näkyy viestintämateriaalissa?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Kohtaamispaikassa toimii jätteiden lajittelu, mutta rajoittuu toimijoiden aktiivisuuteen.	Osallistujat osallistuvat jätteiden lajitteluun (mm. keittiön yhteydessä), mutta työntekijät/vapaaehtoiset joutuvat jatkuvasti muistuttamaan siitä.	Jätteiden lajittelu on itsestään-selvyyttä niin kohtaamispaikan työntekijöille/vapaaehtoisille kuin osallistujille. Tarjotaan perheille mahdollisuus kierrättää tavaroitaan keskenään.	Jätteet lajitellaan ja perheiden tavaroille on kierrätyspiste kohtaamispaikassa. Tavaroiden kierrätettävyyttä huomioidaan jo hankintoja tehtäessä. Poistettavat tavarat ja materiaalit kierrätetään.

20. ARVIOINTIKRITEERI: RESURSSIT

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten rahat riittävät toiminnan järjestämiseen?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Resurssit ovat erittäin niukat, liikkumavara on pieni, ei uusia hankintoja, toimintoja eikä henkilöresursseja.	Rahat riittävät välttämättömiin hankintoihin. Henkilöresurssit niukat.	Resurssit ovat kohtuullisen hyvät. Uusia hankintoja voidaan rajatusti tehdä ja toimintarahaakin on jonkin verran. Henkilöresurssit ovat tasapainossa toiminnan määrän kanssa.	Resurssit ovat hyvät ja riittävät toiminnan kehittämiseen ja laajentamiseen sekä uusiin hankintoihin.

21. ARVIOINTIKRITEERI: VAPAAEHTOISTOIMINNAN TOTEUTUMINEN

Aineistonkeruun fokus:

OSALLISTUJAT - keskustelu	TYÖNTEKIJÄT/VAPAAEHTOISET - haastattelu	HAVAINNOINTI	VERKKOSIVUT JA MUU MATERIAALI
------------------------------	--	--------------	----------------------------------

Tukikysymyksiä:

Työntekijät/vapaaehtoiset: Miten olette onnistuneet rekrytoimaan vapaaehtoisia?

Miten tuette ja motivoitte vapaaehtoisia?

Muistiinpanoja:

ARVIOINTIASTEIKKO:

1.	2.	3.	4.
Vapaaehtoistoiminta pienmuotoista.	Vapaaehtoistoiminta on monimuotoista, ja perustuu vapaaehtoisten omaan aloitteellisuuteen.	Toiminta ja rekrytointi on tavoitteellista ja suunnitelmallista, perehdytys hyvää ja roolit selkeät.	Vapaaehtoistoiminnan rekrytointi, ammatillinen tuki ja motivointi on koordinoitua, ja niissä on selkeät käytännöt.

ARVIOINNIN KOKOAMINEN JA PALAUTTEEN ANTAMINEN

Kun aineistonkeruun loppuu, arvioitsijapari vetäytyy johonkin rauhalliseen paikkaan, jossa kumpikin tekee ensin omat henkilökohtaiset arviointinsa kriteeri kerrallaan. Tämän jälkeen kaikki kriteerit käydään läpi yhdessä ja muodostetaan konsensukseen perustuva yhteinen arvio. Koontilomakkeelle (erillinen liite) kirjataan lopuksi 'vahvuudet' ja 'kehittämiskohteet'. Ne kirjoitetaan yhdessä kokonaisia lauseita käyttäen.

Arvioinnin koonnin jälkeen annetaan palaute kohtaamispaikan työntekijöille/vapaaehtoisille ja mahdollisesti toiminnan koordinaattorille, esimiehille yms. Arvioitsijoiden asenne tulee olla kohtelias, arvostava ja positiivisen rohkaiseva. Käydään läpi ensin vahvuudet, sitten kehittämiskohteet. Kehittämiskohteet on pyrittävä kuvaamaan rakentavasti – ”toiminta olisi vieläkin parempaa, jos onnistuisitte...”. Parantamista edellyttävät asiat tulee kuitenkin kuvata selkeästi ja kaunistelematta. Tarvittaessa voidaan käydä kriteerejä tarkemmin läpi.

Mikäli keskustelussa tulee esille uusia näkökohtia, arvioitsijoiden on varauduttava muuttamaan arvioitaan. Lopullinen arviointilomake luovutetaan kohtaamispaikalle vasta kun nämä mahdolliset korjaukset on tehty. Tässä mielessä palautetilaisuus on vielä osa arviointiprosessia. Tavoitteena on, että jo palautekeskustelussa sovitaan, minkälaisiin toimiin aikatauluineen kohtaamispaikka ryhtyy kehittämiskohteiden osalta.

Palautteen palaute

Mikäli palautteen antamisen jälkeen jää aikaa, voidaan kysyä palautetta palautteesta:

Minkälaista palautetta haluaisitte antaa tästä meidän palautteestamme; miten te koitte tämän keskustelun?

KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN ARVIOINTI

ALUEELLISEN KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN ARVIOINTI

Yksittäisten kohtaamispaikkojen arvioinnit viedään kohtaamispaikkaverkoston tapaamiseen vuosittain. Arvioinnit ja niiden yhteenveto käydään keskustellen läpi ja tarkastellaan eri kohtaamispaikkojen vahvuuksia ja kehittämiskohteita.

Sen jälkeen verkosto arvioi keskustellen alueellisen kohtaamispaikkatoiminnan viisi kriteeriä. Keskustelun pohjalta määritellään verkoston vahvuudet, kehittämiskohteet sekä tehdään suunnitelma toiminnan kehittämiseksi (erillinen liite).

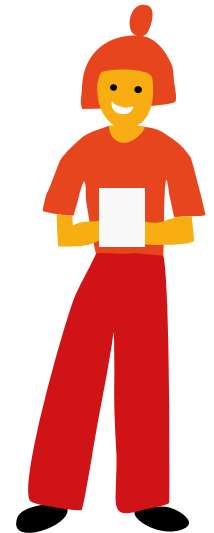
Tämän jälkeen kohtaamispaikkojen arviointeja ja verkoston arviointia tarkastellaan yhdessä ja tehdään yhteenveto vahvuuksista, kehittämiskohteista ja suunnitelmista toiminnan kehittämiseksi. Tämä yhteenveto viedään perhekeskuksen johdolle tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten. Toivottavaa olisi, että siinä kohtaamispaikkaverkoston tapaamisessa, jossa arviointi tehdään, läsnä olisi myös perhekeskuksen johtoa.

ALUEELLISEN KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN ARVIOINTI

ARVIOINTIKRITEERI/ ARVIOINTIASTEIKKO	1. PUUTTEELLINEN	2. TYYDYTTÄVÄ	3. HYVÄ	4. ERINOMAINEN
KOHTAAMISPAIKKATOIMINNAN RAKENNE JA OHJAAMINEN KUNNASSA/SEUTUKUNNASSA/MAAKUNNASSA - Kohtaamispaikkaverkoston arviointitaso				
1. Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan	Kohtaamispaikkojen kytkeytyminen perhekeskustoimintaan on löyhää kunnassa/alueella.	Kohtaamispaikkatoiminta on toiminnallinen osa perhekeskusta. Työnjaosta sovitaan toiminto kerrallaan.	Kohtaamispaikkatoiminta työnjakoineen on kirjattu osaksi perhekeskuksen toimintasuunnitelmaa.	Kohtaamispaikkatoiminta on toiminnallinen ja kirjattu osa perhekeskusta ja työnjaosta ja resurssoinnista on sovittu.
2. Toiminnan suunnitelmallisuus	Toiminta suunnitellaan vuosi kerrallaan yksittäisen organisaation toiminnan tavoitteiden näkökulmasta.	Toimijat ovat tietoisia toistensa tavoitteista ja suunnitelmista, jotka huomioidaan oman toiminnan suunnittelussa.	Toimijat yhteensovittavat tavoitteitaan ja suunnitelmiaan.	Toiminta perustuu yhteisiin tavoitteisiin ja pidemmän aikavälin suunnitelmaan.
3. Alueellisen toiminnan koordinointi	Kohtaamispaikat toimivat itsenäisesti, mutta ovat tietoisia muista toimijoista. Toimintaa ei koordinoita.	Alueen toimijat tuntevat hyvin toistensa toiminnan, mutta toimintojen koordinointi on vähäistä ja satunnaista	Toiminta on koordinoitua, vastuista on sovittu ja toiminnot aikataulutettu yhteiseen toimintakalenteriin.	Edellisen lisäksi kohtaamispaikkatoiminnan koordinaatiosta vastaa nimetty henkilö(t)/taho(t). Toiminta perustuu sopimuksiin ja sovittuihin yhteistyökäytäntöihin.
4. Alueellisista resursseista sopiminen ja niiden yhteensovittaminen	Alueellisista resursseista ei ole sovittu eikä niitä yhteensovitetu.	Resursseista sopiminen ja niiden yhteensovittaminen on satunnaista eivätkä kaikki toimijat ole mukana.	Alueellisen tason resursseja tarkastellaan, sovitaan ja kehitetään kokonaisuutena. Kaikki toimijat mukana.	Jokainen taho tuo resursseja yhteiseen käyttöön. Niiden käytöstä ja kohdentumisesta sovitaan sopimuksilla. Alueella panostetaan yhteiseen resursien hankkimiseen.
5. Aluetuntemus lapsiperheiden näkökulmasta	Kohtaamispaikkaverkostolla on tietoa alueensa lapsiperheistä.	Alueen lapsiperheitä koskevaa tietoa hyödynnetään kohtaamispaikan suunnittelussa satunnaisesti.	Alueen lapsiperheitä koskevaa tietoa käytetään toiminnan suuntaamiseen.	Toiminta perustuu monipuoliseen ja toimijaverkoston analysoimaan tietoon (kyselyt, jalkautuminen, arvioinnit, tilastot tms).

MUISTIINPANOJA:

1. Kytkeytyminen perhekeskustoimintaan
2. Toiminnan suunnitelmallisuus
3. Alueellisen toiminnan koordinointi
4. Alueellisista resursseista sopiminen ja niiden yhteensovittaminen
5. Aluetuntemus lapsiperheiden näkökulmasta

Perheet keskiöön! -hanke

Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimassa Perheet keskiöön! -hankkeessa (2018–2020) tavoitteena on integroida järjestöjen tarjoama tuki ja palvelut valtakunnallisesti osaksi perhekeskustoimintaa. Hanke tukee hyvien käytäntöjen vaihtoa sekä järjestöjen verkostoitumista keskenään ja muiden perhekeskustoimijoiden kanssa. Perhekeskustoimijoille tarjotaan koulutusta ja konsultointia, joissa hyödynnetään järjestöjen monipuolista osaamista, tietoa ja uusia toimintamalleja. Lisäksi tuetaan kohtaamispaikkojen kehittämistyötä arviointia kehittämällä. Hankkeen nimi Perheet keskiöön! viittaa siihen, miten perhekeskustoiminnan kehittämisessä ja muutosprosessissa perheet ovat keskeisessä asemassa. Perheet – lapset, nuoret ja vanhemmat – ovat mukana suunnittelemassa, toteuttamassa, arvioimassa ja kehittämässä järjestöjen perhekeskustoimintaa.

Lisätietoja

hankepääällikkö Ulla Lindqvist ulla.lindqvist@lskl.fi 050 411 0400

<https://www.lskl.fi/keskusliitto/organisaatio/perheet-keskioon/>

